

[עובדיה א' א'] "חזון עובדיהו כה אמר ה' אלהים לאדם" וגו'.

מאי שנא שנתנבא עובדיה לאדם יותר משאר הנביאים?

אמר רבי יצחק: אמר הקדוש ברוך הוא, יבא עובדיהו הדר בין שני רשעים ולא למד ממעשיהם, וינבא על עשו הרשע שדר בין שני צדיקים ולא למד ממעשיהם.

אמר אפרים מקשאה, תלמידו של רבי מאיר משום רבי מאיר: עובדיה גר אדומי היה, והיינו דאמרי אינשי, מיניה וביה אבא ניזיל ביה נרגא.

דרך האנשים לומר, מגופו של היער יוצרים את כת הגרון שכורתו. אף עובדיה שהיה אדומי נתנבא על אדם (75).

ובאותו ענין, נאמר [שמואל ב' ח' ב'] "ויך

דאילו באברהם לא כתיב "מאד", ובעובדיהו כתיב "מאד".

אמר רב יצחק, מפני מה זכה עובדיהו לנביאות? שהרי גר היה, ואין שכינה שורה אלא על המיוחסין שבישראל?

מפני שהחביא מאה נביאים במערה.

שנאמר [מלכים א' יח' ד'] "ויהי בהכרית איזבל את נביאי ה' ויקח עובדיהו מאה נביאים ויחביאם המזשים איש במערה" וגו'.

מאי שנא המזשים איש? מדוע לא החביא כולם במערה אחת?

אמר רב אלעזר: מיעקב למד. שנאמר [בראשית לב' ט'] "והיה המחנה הנשאר לפליטה".

רבי אבהו אמר: לפי שאין מערה מחזקת יותר מחמשים.

בנסיון, רק שהיה עובדיה תמיד יראת ה' על פניו, והכל נרמז מה שנקרא בשם עובדיה. ומזה תבין מה שאמר מקשאה תלמידו של ר"מ כי עובדיה גר אדומי היה, ובשכיל דבר זה כתיב ביה ירא ה' מאוד, כי מלכות אדם כתיב אצלו דחילא ואמתני, וכאשר נתגיר היה דבק בשם יה שממנו היראה הגדולה ודי בזה".

75. "פירוש, כי האדם קרוב לפעול בעצמו ממה שהוא קרוב לפעול בזולתו, כי הדבר קרוב לעצמו. ולכך היה עובדיה מתנבא על אדם להביא הפורענות על אדם.

והיינו דאמר רבי יוחנן מיניה וביה נשדיה ביה נרגא כי רגיל הוא שפורענות יבא על האדם מצד עצמו מפני שהוא קרוב לפעול בעצמו,

כ"כ שיהיה היראה על פניו וכו' שיהיה נבהל ממנו, כי זה גורם האהבה שהוא אוהב אותו מתדבק ומתחבר אליו מכח האהבה.

נמצא כי מה שנאמר בעובדיה שהיה ירא ה' מאוד כי לא היה כל כך באהבה כמו אברהם ודבר זה גורם דכתיב בו אצל היראה מאוד שהיה נבהל מיראתו של הקב"ה. אבל היראה אצל אברהם שהיה גדול באהבה אע"ג דלא כתיב בו מאוד היה היראה יותר נחשב.

ועוד תדע להבין כי עובדיה היה דבק בשם יה שממנו מדת היראה כאשר תבין, והיה גר מן אומות העולם כאשר תדע להבין בשכיל כך היה ירא השם מאוד, וכמו שאמרנו כי היה יראת השם על פניו ונבהל מפניו אבל מצד הנסיון אינו מדבר, מה שאברהם היה ירא ה' והיה עומד